

VYJADŘOVÁNÍ MODALITY VE STSL MODALITA JISTOTNÍ

1. vyjadřování jistoty

adv. *javě* + *jako* (= nepochybně, zajisté, ovšemže)

Př.: *zapečatylěnyjē kbnigy... cěmь že dany bqdqtь? svētilely javě jako* = od koho budou dány? Nepochybně od kněží.

další adverbia: *istínno, pravo, řěsně, vь pravьdq, po pravьdě* = opravdu, zajisté skutečně, věru

2. vyjadřování neplné jistoty

- partikule *setь* (sg.), *seti* (pl.) = prý, snad

př.: *sluchь bo sujetь setь ne priimeši* = výpověď lichou prý (pravil) nepřijmeš

- tvary slovesa *rešti* - *reče, rekq + rekьše*

- př.: *mьnodzi bo mi rekqtь reče imenьmь tvoimь proricaachomь* = mnozí mi totiž řeknou, prý ve jménu tvém jsme prorokovali

- adverbia *negьli/ nekьli* = snad

např.: *posьl'q synь moi vьzl'ubl'enyi, nekьli sego usraml'ajqь?* = pošlu svého milého syna, zdali by se snad jeho neostýchali

- adverbium *vasnь* = snad, asi

- př.: *vasnь kto vasь by chotěľ takьzde byti* = snad někdo z vás by chtěl být takový

- spojení *ašte se kl'učitь, ašte se lučitь* = možná, snad

- *jako* = asi, přibližně, okolo, k

- př.: *ne běše daleče otь zeml'ě, nь jako dьvně sьtě lakьtь* = nebyli daleko od země, asi jen dvě stě loket

- *godina bě jako šestaja* = bylo okolo šesté hodiny, k šesté hodině

3. vyjadřování nejistoty

- př.: *kotoryi pače vьzl'ubitь i, otьvěštavь simonь reče: nepьštujq jako jemuže vьšte otьda* = který z těch dvou si jej více zamiluje? Odpověděv Šimon, řekl: **Myslím**, že ten, jemuž dal více. = nepochybně ten, nejspíše ten

- srv. v souč. češtině *myslím, tuším, počítám* - *Byl to myslím on* = Byl to asi on.